

2017-05-29

Socialnämnden

Dnr Son 2017/101

Granskningsrapport avseende uppföljningsrutiner vid myndighetsbeslut inom LSS – Yttrande

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Socialnämnden godkänner yttrandet som sitt eget.
2. Punkten direktjusteras för svar till kommunens revisorer.

Ärendet i korthet

KPMG har på uppdrag av Järfälla kommuns revisorer granskat kommunens uppföljningsrutiner vid myndighetsbeslut inom LSS. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2016. KPMG:s rekommendationer är bland annat att socialnämnden säkerställer att styrdokument och rutiner kompletteras och färdigställs avseende myndighetsutövningen, säkerställer att omprövningar sker innan tidsbegränsade beslut går ut, vidtar åtgärder för att främja en stabilare bemanningssituation, tydliggör ansvar och förutsättningar för utförare egen regi av personlig assistans samt överväger förslag till ytterligare skärpta rutiner och jämförande analyser med andra kommuner.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-05-29
2. Förslag till yttrande 2017-05-29
3. Granskningsrapport avseende uppföljningsrutiner vid myndighetsbeslut inom LSS

Bakgrund

KPMG har på uppdrag av Järfälla kommuns revisorer granskat kommunens uppföljningsrutiner vid myndighetsbeslut inom LSS. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2016. Socialnämnden ansvarar för verksamhet enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS. Handläggarna på enheten funktionsnedsättning beslutar om insatser utifrån gällande delegationsordning samt följer upp insatser enligt LSS. I samband med att beslut tas om insats ställs stora krav på uppföljning av insatsen ur ett individperspektiv, men också ur ett internt kontrollperspektiv samt

kontroll gällande ekonomirutiner. Kostnaderna för LSS har ökat och för år 2016 lämnade socialnämnden en negativ prognos i förhållande till budget.

Syftet med KPMG:s granskning har varit att bedöma om socialnämnden har tydliga och säkra rutiner för att följa upp beslut inom LSS. Därför har KPMG granskat utifrån följande frågeställningar:

- Har socialnämndens säkerställt att det finns formellt beslutade rutiner för biståndsbedömning, handläggning och uppföljning?
- Hur ser genomförandeplaner ut i verksamheten och hur ser kopplingen till beslut ut?
- Har nämnden säkerställt att verksamheterna följt beslutade rutiner?

Granskningen har omfattat år 2016 och avser myndighetsutövningen inom insatsområdet personlig assistans.

KPMG konstaterar att socialnämndens riktlinjer och övriga dokument är ett bra stöd, som tillsammans med systematiska arbetsmetoder skapar förutsättningar för ett rättssäkert och likvärdigt arbete inför beslutsfattande samt att de tillämpas i relevant utsträckning. De gör bedömningen att rutiner och kontroller vid utbetalning av ersättningar till utförare håller en rimlig nivå. Ett ökat samarbete med övriga norrortskommuner kan vara värdefullt för att dela erfarenheter och eventuellt införa likartade rutiner inom kommunerna.

Arbetet med att *minimera risker avseende bemanning och kompetensförsörjning* är väsentligt för att nämnden ska kunna bedriva verksamheten ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det kan inte uteslutas att socialnämnden med ytterligare skärpta rutiner och utifrån jämförande analyser med andra kommuner med mera skulle kunna påverka kostnadsutvecklingen, skriver KPMG.

KPMG:s rekommendationer är att socialnämnden

- Säkerställer att styrdokument och rutiner kompletteras och färdigställs avseende myndighetsutövningen, se avsnitt 10
- Tydliggör ansvar och förutsättningar för utförare egen regi av personlig assistans, se avsnitt 10
- Säkerställer att omprövningar sker innan tidsbegränsade beslut går ut, se avsnitt 11
- Vidtar åtgärder för att främja en stabilare bemanningssituation
- Överväger förslag till ytterligare skärpta rutiner och jämförande analyser med andra kommuner som lämnas i avsnitt 10.2

Utifrån faktorer och områden som KPMG nämner som påverkar kommunens kostnader och kan bidra till lägre kostnader och ökad kostnadseffektivitet inom verksamhetsområdet nämns följande förslag:

- *Stabilisera bemanningen* vid myndighetsenheten för att hålla och utveckla kvalitet och produktivitet i arbetet samt minska kostnader för inskolning och slitage på befintliga medarbetare.

- *Utveckla löpande uppföljning* med att frekvent, t.ex. tertialvis, ta fram ett antal daga, till exempel antal insatser och antal timmar uppdelat på LSS respektive SFB samt olika intervall, och även vad som övergår från SFB till LSS (syfte: att kunna påvisa fakta för nämnd och externa samt bygga förståelse internt och för trender och avvikelser om man har tidsseriedata)
- *Tillfälligt specialteam* för att gå djupare in i ärenden där oklarheter misstänks (egen regi kan vara en kunskapskälla och öron som förmedlar vidare).
- *Se över rutiner och kontroller vid utbetalningar till utförare*, ökat *samarbete och erfarenhetsutbyte* samt att överväga införa likartade rutiner och underlag/mallar för utförare.
- *Jämföra* hur stor del av befolkningen som är beviljad insatsen personlig assistans via LSS eller SFB och hur dessa skiljer sig från jämförbara kommuner. Om det är skillnader – hur kan de förklaras?
- Kommunen har möjlighet att besluta om hur stor ersättningen för personlig assistans ska vara enligt LSS till utförare, förutsatt att den är skälig. I Järfälla är ersättningen för närvarande samma som K:s schablonersättning, men det finns exempel på kommuner som *ger en lägre ersättning*.
- *Se över inrapporteringsuppgifterna till utjämningsystemet för LSS*, då Järfälla betalar stora belopp till utlämningssystemet samtidigt som kommunen har kraftigt ökade och jämförelsevis höga egna kostnader för LSS.
- *Genomförandeplaner* saknas – ska upprättas för den enskildes skull och utföraren, men sedan kunna användas vid uppföljning

Analys och överväganden

Avdelningen för äldreomsorg och funktionshinder inklusive enheten funktionsnedsättning har gått igenom KPMG:s rapport och rekommendationer och noterat vilka åtgärder som vidtagits. Även Vård och omsorg, inklusive enheten för personlig assistans, har tagit del av rapporten och lämnat synpunkter. Rekommendationer och åtgärder har även analyserats ur ekonomisk synpunkt och för att undersöka möjligheterna till jämförelser med andra kommuner.

Socialförvaltningens förslag till yttrande utgör ett eget dokument i ärendet.

Barnkonsekvensanalys

Personlig assistans kan ges till personer i åldrarna 0 – 65 år. De som har fått personlig assistans före 65 års ålder behåller också den personliga assistansen efter 65 år. Vid ökat behov av stöd efter 65 år kan man inte få personlig assistans, utan då får man andra insatser, till exempel hemtjänst enligt SoL.

Både barn och vuxna berörs av handläggning gällande personlig assistans LSS. Barnperspektivet berörs som ett förbättringsområde i genomlysningen, men barn och ungdomar har inte deltagit i genomlysningen och därför inte fått säga sin mening.

Slutsatser

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.

Johan Bergman
Socialdirektör

Jenny Wilhelmsson
Avdelningschef Äldreomsorg och funktions-
nedsättning

Expedieras

Järfälla kommuns revisorer
Johan Bergman
Stefan Lidsten
Jenny Wilhelmsson
Ann-Sofie Holmertz
Sofia Edholm
Rosanna Stenström
Dennis Forsberg
Inger Brandell